

Ще ви обясним какво е и какво не е дискриминация, как да се защитите и как Омбудсманът може да ви помогне.

Листовките на омбудсмана можете да намерите на адрес www.ochrance.cz в раздела Не знам как да се справя с трудна житейска ситуация.

Какво представлява дискриминацията?

Дискриминацията е **по-неблагоприятно отношение** към хора по определени **причини** в определени **области** на живота. Не е налице обаче дискриминация, ако има основателна причина за това отношение. **Ако няма забранено основание или област на живота, това не представлява дискриминация съгласно Закона за борба с дискриминацията.**

Например, ако публикувате обява за отдаване под наем на апартамента си, не трябва да отказвате на заинтересовано лице само защото е чужденец. Това е свързано с областта на жилищата, предлагани на обществеността, и със забранените основания за националност или гражданство. Това не представлява дискриминация.

Но от Вас зависи как ще избирате приятелите си например. Това не е област от живота, в която дискриминацията е забранена. Това не представлява дискриминация.

Кои **основания** за дискриминация са забранени?

За повече информация вижте нашите брошури:

раса, етнически произход или националност

[Дискриминация на основата на етнически произход](#) (също и на [ромски език](#))

пол, бременност, родителство

[Дискриминация на основата на пола](#) и [Баланс между личния и професионалния живот](#)

сексуална ориентация или полова идентичност

[Дискриминация на основата на сексуална ориентация и транссексуалност](#)

възраст

[Дискриминация на основата на възраст](#)

увреждания

[Дискриминация на основата на увреждане](#)

религия, светоглед

националност

[Граждани на Европейския съюз](#)

Други закони забраняват дискриминацията и на други основания — *например език, социален произход, членство в политически партии и движения, брачно и семейно положение или задължения на семейството.*

В кои области на живота е забранена дискриминацията?

**заетост, служебни отношения,
предприемачество**

здравеопазване

**членство в професионални камари и
синдикални организации**

стоки и услуги , предлагани на
обществеността (магазини,
ресторанти, банки, обществен
транспорт, култура, спорт и др.)

социално осигуряване

образование

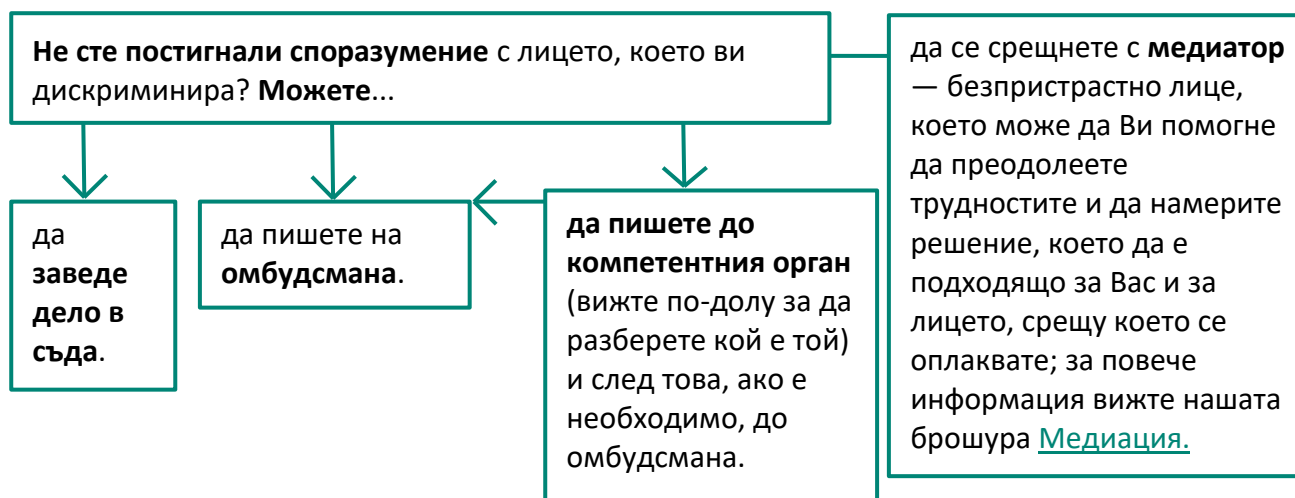
жилища, предлагани на
обществеността

Как да разпознаем дискриминацията? Какви са видовете дискриминация?

Вид дискриминация	Описание	Пример
 Пряка дискриминация	Някой поставя друг човек в неравностойно положение въз основа на забранени основания.	Работодателят не приема кандидата за работа, защото той е ром.
 Непряка дискриминация	Някой поставя друг човек в неравностойно положение на основания, които на пръв поглед изглеждат неутрални.	Незрящ човек не е допуснат в магазин заради забраната за влизване на кучета.
 Непредприемане на разумни мерки	Някой отказва да предприеме мерки, които биха направили дадена работа или обществена услуга достъпна за човек с увреждане.	Работодателят не е купил регулируем стол за служители с хронични болки в гърба.
 Тормоз	Някой действа неподходящо на дискриминационни основания, създавайки унизителна или враждебна среда.	Учител се подиграва на ученик пред класа заради вярата му в Бог.
 Сексуален тормоз	Някой прави нежелани сексуални предложения или коментари или нежелани докосвания, създавайки унизителна или враждебна среда.	Ръководител изисква целувка от служителка всеки път, когато ѝ възлага нова задача.

Вид дискриминация	Описание	Пример
 Преследване	Някой наказва или поставя в неравностойно положение човек, който се е опитал да спре дискриминацията.	Работодател уволнява служителка, която подава жалба в Инспекцията по труда за неравностойно заплащане.
 Указания относно дискриминация	Някой използва своите подчинени, за да дискриминира друг човек.	Ръководителят инструктира служителя по човешките ресурси да не кани на събеседване кандидати на възраст над 50 години.
 Подбуждане към дискриминация	Някой убеждава друг човек да дискриминира трети човек.	Наемодателят на апартамент е поискал от агенцията за недвижими имоти да откаже на кандидатите от ромски произход.

Как мога да се защита от дискриминация?

Към кой орган мога да се обърна?

Изберете според това къде са Ви дискриминирали.

Работа и заетост	→ Инспекция по труда	Научете как да подадете сигнал за проверка в www.suip.cz раздел <i>Трудови отношения</i> . Можете да използвате нашия формуляр във формат (Word , PDF).
Образование	→ Чешка училищна инспекция	Как да подадете жалба , вж. www.csicr.cz в рубриката <i>Основна информация</i> .
Стоки и услуги	→ Чешка търговска инспекция	Можете да подадете жалба на адрес www.coi.cz в раздела <i>Електронна поща</i> . Можете да използвате нашия формуляр във формат (Word , PDF).
Финансови услуги	→ Чешка национална банка	Можете да подадете оплакване на адрес www.cnb.cz в раздела <i>Свържете се с нас</i> → <i>Електронни формуляри</i> .
Здравеопазване	→ Регионален орган (понякога министерство)	Първо трябва да подадете жалба до болницата или до личния лекар; за повече информация вижте брошурата Здравеопазване: Жалби в сектора на здравеопазването .

Какво могат да направят тези органи?

Те могат да налагат глоби и да изискват премахване на дискриминацията.

Те няма да Ви осигурят извинение или парично обезщетение. Това може да направи само съдът.

Но без вашето съгласие те няма да **разкрият, че сте се оплакали** от дискриминация.

Какво мога да поискам в съда?

Въздръжане от дискриминация

Извинение

Премахване на последиците от дискриминацията

Обезщетение за неимуществени вреди

Отмяна на дискриминационно административно решение

Как ще ми помогне омбудсманът?

Ще Ви посъветваме как да се справите със ситуацията:

Ще преценим дали може да е настъпила дискриминация и ще Ви обясним на какво имате право.

Можем да приканим лицето, от което се оплаквате, да направи изявление. То обаче не е задължено да го направи.

Понякога можем да Ви препоръчаме да се свържете с компетентен орган.

Ако открием дискриминация и Ви препоръчаме да заведете дело в съда, можем да Ви предоставим безплатно правно представителство (адвокат про боно).

Ще проверим действията на органите.

Как мога да пиша до омбудсмана?

Можете да ни **пишете онлайн** на www.ochrance.cz.

Можете да ни **посетите** (Údolní 39, 602 00 Brno) и да ни разкажете. **Ще напишем доклад** заедно с Вас.

Можете също така да ни **напишете писмо** и да ни го изпратите (Ombudsman, Údolní 39, 602 00 Brno).

Можете да **изпратите имейл** (podatelna@ochrance.cz). Подробности и формуляри [тук](#).

Опишете какво точно се е случило — какво смятате за дискриминация.

Запазете доказателствата (документи, електронни писма, записи, свидетелски показания на други лица и др.).

Изпратих писмо до омбудсмана относно дискриминация. Какво ще стане по-нататък?

Къде мога да намеря информация за това, което омбудсманът вече е установил и казал?

Например www.ochrance.cz в раздел ESO ([Регистър на становищата на омбудсмана](#)). Можете да търсите в **пълнотекстово**, както и по **област на правото** или по **отделни дискриминационни основания**.

Или посетете www.ochrance.cz → За нас → [Равенство и дискриминация](#).